

Ποῦ δηγεῖται ἡ εὐρωπαϊκὴ οἰκονομία; ΧΡΥΣΟΣ: ΤΟ ΜΕΓΑ ΑΛΥΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Αἱ ἔγκυροι ἀπόψεις τοῦ δρος ΙΚΛΕ, συνδιευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἐλβετίας

Κρούει τὸν κώδωνα τοῦ ἐπερχομένου νομισματικοῦ κινδύνου, μετὰ τὴν ἐμπλοκὴν τοῦ προβλήματος τοῦ χρυσοῦ, ὁ δόκτωρ M. Ἰκλέ, συνδιευθυντῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἐλβετίας, ὁ ὄποιος, κληθεὶς ὑπὸ τῆς Studiengesellschaft für Wirtschaftspolitik, νῦν διατυπώση τὴν γνώμην τοῦ σχετικῶς, προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους ἀνακοινώσεις:

«Συντόμως θὰ αἰσθανθῶμεν τὰς συνεπείας τῆς αὐξούσης νομισματικῆς κρίσεως, ἡ ὄποια θὰ σημειώσῃ τὰς πρώτας δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις της, εἰς τὸν τομέα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔξαγωγῶν μὲν ἀμεσον ἀντίκτυπον τὴν διόγκωσιν τῆς ἀνεργίας. Ὁ γάλλος πρόεδρος, στρατηγὸς Ντέ Γκωλ, ὑπέδειξεν ὡς λύσιν, τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸν χρυσοῦν κανόνα. Πρόκειται περὶ μεγάλης πλάνης. Ἐπάνοδος εἰς τὴν χρυσῆν βάσιν θὰ σημάνῃ τὴν ὑπόκαυσιν τῆς κερδοσκοπίας καὶ τὴν θησαυριστικὴν τάσιν. Καταδικάζεται κατὰ συνέπειαν, ἡ πρότασις, ὡς ἀναχρονιστική καὶ ἐπικίνδυνος. Ἐφαρμοζομένη θὰ ἐπανέη τὴν διεθνῆ νομισματικὴν ἀναταραχὴν καὶ θὰ στρέψῃ τοὺς ρέποντας πρὸς τὸν θησαυρισμόν, εἰς στείρας ἐπιχειρήσεις, καθ' ἥν στιγμῇ ἐπιτακτικὴ παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων».

Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

«Θεωρῶ, λοιπόν, ἀπάραίτητον τὴν ἐναρμόνισιν τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς, πρὸς τὰ σημειρινὰ οἰκονομικὰ δεδομένα. Πρὸς τούτοις δέον νὰ συστηθῇ ὅργανη σμός μᾶς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν. Ἰδοὺ τὸ πρῶτον βῆμα. Νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ νὰ διασφαλισθῇ ἐκ παραλλήλου, ἡ συνεργασία μετά τῆς Ἀγγλίας, μία συνεργασία ὡραίαν, ἡ ὄποια, κατὰ τὴν γνώμην μου θὰ ἀποβῇ λίαν ἀποδοτική, διὰ τὴν διεθνῆ οἰκονομίαν. Τὸ σύστημα τῆς διπλῆς ἀγορᾶς τοῦ χρυσοῦ δὲν δύναται νὰ διατηθῇ ἀκινδύνως διὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν ἴστοροπίαν. Δὲν πρέπει, ἀλλωστε, οἱ προτείνοντες τὰς διαφόρους ἀνεφαρμόστους καὶ ἐπικινδύνους λύσεις, νὰ παραβλέπουν τὸ γεγονός, ὅτι εὑρίσκονται σήμερον εἰς χειρας τῶν κερδοσκόπων ποσότητες ράβδων χρυσοῦ ἀξίας 2,5 - 3 δισεκατομμύριων δολλαρίων. Τοῦτο θὰ καταστήσῃ ἐφικτήν, κατὰ ἔνα τρόπον, τὴν σταθεροποίησιν τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ, εἰς τὴν ἀλευθέραν ἀγοράν».

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΥΣΟΣ

«Ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ, συνέχισεν ὁ δόκτωρ Ἰκλέ, ἡ τοῦ 35 δολλάρια, κατ' οὐγγίαν, τὸ 1934—εἰς μίαν ἐποχὴν σημειώτεον, ὅπου αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τὴν εἰλον προσδιορίσει εἰς 20.67 μέχρι 35 δολ. κατὰ οὐγγίαν. Σήμερον ἀκόμη, ὁ νοτιοαφρικανικὸς χρυσὸς παράγεται ἐπικερδέστατα. Καὶ τὸ κέρδος τοῦτο ἡξῆθη, ἀφ' ἡς ἐποχῆς τὸ οὐράνιον κατέστη σημαντικὸν ὑποπροϊόν τοῦ χρυσοῦ. Ἡ νότιο-ἀφρικανικὴ κυβέρνησις, ἀλλωστε, ἔχει ἐπιβάλλει βαρυτάτην φορολογίαν ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ.

«Ηδη, εἰς τὴν Νότιον Αφρικήν ἔθεσαν εἰς χρήσιν νέας βιομηχανικὰς μεθόδους, αἱ ὄποιαι θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀποδοτικωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν χρυσορυχείων. Καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καταβάλλουν σημαντικάς προσπαθείας, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ, τὸ συντομότερον, ἡ παραγωγὴ χρυσοῦ μὲ τὴν ἀτομικὴν ἐνέργειαν. Καὶ ἐλπίζουν, ὅτι συντόμως θὰ ἔξευρεθῇ λύσις καθιστᾶσα τὰ ἀμερικανικὰ χρυσορυχεῖα (ἡ πραγματικὴ ἀξία τῶν ὅποιων ὑπολογίζεται ἡδη εἰς 14 δισεκατομμύρια δολλάρια) οἰκονομικῶς ἀποδοτικώτερα. Οπότε καὶ τὴν παραγωγὴ τοῦ κιτρίνου μετάλλου, δὲν θὰ παρουσιάζεται τὸσον ἐπιβεβαυμένη. Κανεὶς ἀμερικανὸς πρόεδρος, ἔξ αλ-

λου, δὲν εἶναι διατεθμένος νὰ προβῇ εἰς τὴν ὑπόποτον τοῦ δολλάριον, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ. Ἄλλωστε, μία παρομοίᾳ ἀπόφασις θὰ προσέλθει εἰς τὴν κατηγορηματικὴν ἄρνησιν τοῦ Κογκρέσου, τος, ὅτι δολαὶ αἱ ἄλλαι χῶροι ἔκτος τῆς Γαλλίας, εἰναι φωνοί, διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ νομισματικοῦ χρυσοῦ τὰ σημειρινὰ ἐπίπεδα. Ἡ ἐκδοχὴ τῆς δυνατότητος τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ, ἀποτελεῖ ἐλλειψιν λιστικῆς ἐκτιμήσεως τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων

Η ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΑΓΟΡΑ

«Ἡ διεθνῆς κερδοσκοπία, ὡς ἀνεφέρθη, συνέχισεν ὁ δόκτωρ Ἰκλέ, διαθέτει περὶ τὰ 2,5 - 3 δισεκατ. δολ. χρυσού. Οἱ κάτοχοί του τότε μόνον ἐκχωροῦν τὸ πολύτιμον μέτρον, διατηθεμένον νὰ εἴη βάλη τὰ ὑπερτιμημένα περιθώρια, τὰ ὄποια ζητοῦν. Εἰς τοὺς ὑποβοήθει τὸ γεγονός ὅτι ἡ Νότιος Αφρική πρὸς τὸ παρόν, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού; Εἶναι διά τοῦ παρόντος, νὰ πωλῇ χρυσόν. Τί θὰ συνέβαινεν ἦτος τοῦ Ρωσίας προσέφερεν εἰς τὴν διεθνῆ ἀγοράν χρυσού;

ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

«Ἐν συνεχείᾳ δόκτωρ Ἰκλέ ἐτόνισεν, ὅτι οὐδὲν νομιμοποιόν τοῦ σύστημα δύναται νὰ λειτουργήσῃ εὐρύθμως, ἐφ' ὅπου τὰ ἀποτελοῦντα τὸν συνασπισμὸν κράτη δὲν ἐπιτύχουν τὴν ἔχυγίανσιν τοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Ἡ ἀγγλικὴ λύση ἐκλήθη ὡς γνωστόν, νὰ πληρώσῃ τὰς βαρυτάτας συνεπειῶν τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων. Ἡ M. Βρετανίας κατέχει τοῦ χρώμαν μαζί της, μάλιστα, ὁ χρυσὸς ἀποτελεῖ μίαν τροπή πέδην, ἔνα φραγμόν, εἰς τὰς νομισματικὰς ἀστοχίας. Καὶ ἡ χρησιμεύει ὡς κάλυμμα τοῦ νομισματός μας, ἀλλὰ διά τοῦ μέσον κερδοσκοπίας».

Σήμερον τὸ δολλάριον ἐμφανίζεται ὡς τὸ ὑγιέστερον ἀνθρώπινο νόμισμα. Τὸ ὑγιέστερον και κατ' ἀκολουθίαν, τὸ ἀστεροπότερον. Τὸ ἐλλειμμα τοῦ ἀμερικανικοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν ἐπειδὴ θετική ἡ περιπολεμικὴ παρά τῶν θυμόντων τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Ήνωμένη τὸ ἐλλειμμα τοῦτο ἐμφανίζεται ὑπὸ μίαν νέαν μορφήν. Προσκλήθη ἀπὸ τὴν ἔχαγωγήν τῶν ἀμερικανικῶν κεφαλαίων, ἀπὸ τὰ διατιθέμενα εἰς τὸ ἐξωτερικόν μεγάλα κονδύλια, καθηγούμενα καὶ ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν, πρὸς τὰ ὑποανάπτυκτην κράτη. Καὶ τελικῶς ἀπὸ τὴν πολεμικὴν περιπέτειαν, εἰς τὸ Βιέτναμ.

ΤΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ

«Διά νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἔξισορρόπησις τοῦ ἀμερικανικοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν κατέληξεν ὁ κ. Ἰκλέ, ἀπαιτεῖται μία σειρά σοβαρωτάτων και λεπτομερέστατα μελετημένων μέτρων, τὰ ὄποια θὰ ισοσκελίσουν τὸν δημόσιον προϋπολογισμὸν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἀπαιτεῖται ὅμως πρὸ πάντων, μία νομισματικὴ πολιτικὴ περιοριστικὴν στοιχείων, διὰ τοῦ γραμματικοῦ μαρτίου με τοῦ γραμματικοῦ μαρτίου, καταστήσας τὸν παρόντος τοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν διατηθεμένης της δημοκρατίας, ὁ δοποῖος ἔχει κηρύξει κατόπιν ἀνεδαφικῶν βεβαίως, προσαντολίσμων, τῶν πόλεμων, κατὰ τοῦ ισχυροτέρου νομίσματος τοῦ κόσμου.

«Ἡ παρούσα κατάστασις τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ἐμφανίζεται ὡς λίαν κρίσιμος, αἱ δύο διαγραφόμενα προσοπίτης και τῆς εἰναι ζօφεραι. Ἡ κερδοσκοπία ἐνεδρεύει, ἐν συνεγασίᾳ πρὸς τὴν ροπὴν τοῦ θησαυρισμοῦ, πρὸς τὴν δόποιαν ἀποκλίνουνταν ὡς γνωστόν, οἱ ἄνθρωποι τῶν περιστάσεων και ἐργάζονται διὰ τὴν καθιέρωσιν τῆς, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς συνεπειῶν τῆς».